

Spremljevalni program:

sreda, 4. junij 2025, ob 19. uri

Vodstvo po razstavi s kustosinjo in umetnikom

Občina Škofja Loka

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KULTURO

Kolofon razstave:

Metod Frlic: Bog z vsadkom

28. 5. – 13. 7. 2025

Galerija Ivana Groharja

Loški muzej Škofja Loka

Zanj: Saša Nabergoj

Kustosinja: Anabel Černohorski

Oblikovanje: Žan Kobal

Jezikovni pregled: Ana Kodelja

Prevod: Mateja Žuraj

Tehnična ekipa: Vida Grah, Boris Krajnc, Aljaž Habjan, Tilen Orešnik

Skrbnica galerije: Katarina Čirič

Galerija Ivana Groharja
Ivan Grohar Gallery

**Metod Frlic:
Bog z vsadkom**

28. 5. – 13. 7. 2025

Kustosinja: Anabel Černohorski

Razstava akademskega kiparja Metoda Frlica s humornim naslovom *Bog z vsadkom* predstavlja prerez njegovega ustvarjanja v zadnjih petnajstih letih s poudarkom na umetnikovich najnovejših kiparskih raziskovanjih.

V prvem galerijskem prostoru je na ogled delo iz politično obarvane serije iz leta 2018, ki je zaznamovala prejšnje desetletje umetnikovega opusa, in dva primera abstraktnih »kiparskih slik« iz leta 2022, v katerih Frlic raziskuje optične učinke na površini naravno temnega kamna. Drugi prostor združuje pet skulptur, nastalih v zadnjih treh letih, ter primer portretne plastike iz leta 2010. Skupna jim je prevladujoča uporaba kamna in barve. Tri novejše skulpture upodabljajo različne dele človeškega telesa, dve, bolj abstraktni, pa ustvarjata videz tkiv organskega izvora. Naslov razstave, ki se posredno nanaša na področje plastične kirurgije, med drugim izpostavlja tudi misel, da nihče ni popoln.

Ustvarjanje Metoda Frlica se na slogovni ravni razteza od bolj ali manj realističnih upodobitev pojavnega sveta – pri čemer kot motiv pogosto prevladuje človeško telo – do izrazito abstrahiranih oblik. V svoji praksi uporablja širok nabor materialov: od kamna, gline, mavca, lesa in kovin do umetnih mas, na primer epoksidne smole ali različnih plastičnih filamentov za 3D-tisk. Poleg različnih načinov obdelave materialov vse pomembnejšo vlogo prevzema tudi uporaba barv, celo pri delih v bronu, saj ga, kot pravi umetnik, že od nekdaj zanima tudi slikarstvo.

Frličeva politično obarvana serija je nastajala od leta 2014 do začetka tega desetletja. Zaznamujeta jo raznolika uporaba medijev in materialov – obsega samostojne kipe, prostorske postavitve, video, fotografijo in najdene predmete. Na pričujoči razstavi avtor predstavlja delo *Strah Evrope* (2018), prostorsko postavitev iz lesa, železa in pobarvanega mavca. Gre za povečano šahovnico, zapolnjeno izključno s črnimi zakritimi figurami. Povod za njen nastanek je bila (ponovna) izvolitev Erdoğana za predsednika Turčije leta 2018

ter vpliv glasov turških izseljencev na izid volitev. Kot je razvidno iz tega primera, avtor pogosto obravnava aktualne svetovne in evropske tematike, prisotne v medijih. Čeprav je umetnik v tej do nedavnega še nastajajoči seriji zavestno ustvarjal provokativna dela z navidezno enoznačno sporočilnostjo, ta razpirajo več možnih branj.

V prvem prostoru galerije sta izobešeni tudi dve deli, podobni manjšim kamnitim slikam. Gre za *Vizijo 2069* in *Vizijo 2071* iz leta 2022, ki sodita v umetnikovo serijo, osredotočeno na raziskovanje optičnih učinkov. Frlic izbrane predele potemni brez uporabe barv, zgolj z mehanskimi postopki. Rezultat so izrazita črna polja, ki izstopajo iz sivih, manj obdelanih predelov naravnega materiala in ustvarjajo občutek globine na površini. Za razliko od zgodnejših del iz te serije, ki nastaja že od začetka tisočletja, novejše podobe niso več strogo geometrijske – temnejša polja bolj organsko sledijo strukturi kamna.

Pomembno poglavje v kiparjevem opusu zaseda portretna (tudi javna) plastika. Med številnimi primeri lahko izpostavimo denimo Frličev kip Ivana Tavčarja v grobnici na Visokem ter navsezadnje številne kiparske portrete, ki sestavljajo Alejo znamenitih Ločank in Ločanov v Škofji Loki. Na tokratni razstavi pa javnosti prvič predstavlja barvni mavčni portret Janeza Hafnerja (1950–2012) iz leta 2010, sicer v zasebni lasti. Hafner, pomemben loški slikar in eden od ustanovnih članov Združenja umetnikov Škofja Loka, je upodobljen v prepoznavnem Frličevem slogu. Kipar namreč vselej skuša ujeti značajske in vizualne posebnosti posameznika, tudi tiste, ki so pri reprezentativnih upodobitvah izpuščene. To ne velja le za razstavljen primer, temveč tudi za dela v javnem prostoru.

Umetnikova najnovejša produkcija pa je razstavljena v drugem galerijskem prostoru, dodatno ločenem s črno zaveso. Gre za pretežno kamnite skulpture na kiparskih

podstavkih. Tematsko jih povezuje zanimanje za človeško telo na eni strani in raziskovanje organskih oblik v dialogu z medijem na drugi.

Med prve sodita skulpturi *Humanizem* (2023), ki prikazuje srce (in del možganov) na dlani, in *Skalpel* (2023), ki upodablja ženski torzo, obkrožen z različnimi vsadki za dojke iz umetnih mas. Na torzu vidimo tudi nekatere druge dele telesa – med njimi izstopa nos. Delo je poimenovano po knjižni uspešnici slovenskega kirurga dr. Ahčana, na katero se tudi naslanja, saj predstavlja nekatere inovacije s področja rekonstrukcijske in plastične (mikro)kirurgije. Natančneje, izpostavlja izvirne tehnike rekonstrukcije dojk in nosu (s pomočjo 3D-modela, ustvarjenega na podlakti, ki so ga nato, ožiljenega in oživčenega, prenesli na bolničin obraz).

V tem sklopu pa je na ogled tudi skulptura *Ljubezen v času UI* (2024), ki združuje upodobitev možganov z nenavadno čelado, v katero je avtor vstavil prave matične plošče. To delo nazorno razpira razmišljanja o razmerju med tehnologijo in človekom oziroma telesom – temo, ki ji lahko sledimo tudi pri najbolj abstraktnih delih, razstavljenih v tem sklopu. *Kiborg 4000* (2023) je denimo skulptura, izdelana iz kamna, pobarvanega s prosojnim rožnatim nanosom, ki spominja na mišičevje, z naslovom pa namiguje na tehnološke izboljšave telesa. Drug abstraktnejši primer je skulptura *Nemirna notranjost* (2025), ki je po obliki sorodna *Kiborgu 4000*, le da »mutira« v povsem hibridno entiteto. Asociacije na mišice in tkiva živalskega izvora se tu zlijejo še z rastlinskimi. Iz »nemirne«, trde kiparske snovi pa se zdi, kot da mezi nekaj mehkega in tekočega – gre za elemente, ki jih je kipar naredil s pomočjo modro in zeleno obarvane epoksi smole. Avtor pri tem delu ponovno obuja zanimanje za svetlobne učinke – predeli iz umetne mase, v veliki meri prosojni, prepuščajo in lomijo svetlobo, zaradi razgibane površine pa nastaja tudi izrazita igra svetlobe in senc.

Razstava *Bog z vsadkom* izpostavlja osrednje zanimanje Frličevih najnovejših kiparskih raziskovanj – razmerje med kiparskim materialom in telesom. Aludira na tematiko plastične kirurgije in sodobnih izboljšav telesa s pomočjo znanosti in tehnologije, če pomislimo le na umetne kolke, proteze, srčne spodbujevalnike in podobno, ter s tem odpira vprašanje »kibernetizacije« človeka. Kiborg (kibernetiski organizem) navadno označuje združitev tehnologije in posameznika z namenom izboljšanja njegovih fizičnih ali mentalnih sposobnosti. Meja med »naravnim«, torej biološkim, in »tehnološkim« pa je danes vse bolj zabrisana. Če nekoliko humorno zaključimo, bi lahko rekli, da so kiborgi že dolgo med nami – vprašanje je le, kako in v kolikšni meri bo razvoj (tudi umetne inteligence) preoblikoval človeško vrsto kot tako.

Metod Frlic (1965, Suša v Poljanski dolini) je leta 1989 diplomiral iz kiparstva na Akademiji za likovno umetnost pri prof. Ljuju Vodopivcu, pri katerem je leta 1996 zaključil tudi podiplomski študij. Dodatno se je strokovno izpopolnjeval v Nemčiji leta 1995 in na Japonskem leta 2000. Od leta 2009 predava na Oddelku za kiparstvo ljubljanske Akademije za likovno umetnost in oblikovanje. Sodeloval je na številnih kiparskih simpozijih in kolonijah doma in po svetu – med drugim v Avstriji, Italiji, na Madžarskem, Hrvaškem, Kitajskem, v Združenih arabskih emiratih in Grčiji. Svoja dela je predstavil na številnih samostojnih in skupinskih razstavah tako doma kot v tujini. Prepoznaven je po portretni plastiki ter številnih javnih spomenikih v Sloveniji in tujini. Za svoje ustvarjanje je prejel več kot petnajst nagrad in priznanj, med drugim Groharjevo nagrado za leto 2025. Ustvarja v Ljubljani in na Malenskem Vrhju nad Škofjo Loko.